

Summæ Theologicæ Scholasticæ Et Moralis In Qvatuor Partes Distributæ Pars ...

In qua de Virtutibus in Communi, & Theologicis, Fide, Spe & Charitate, nec
non Virtutibus Cardinalibus, præsertim Justitia & Jure, ac Religione
ceterisq[ue] annexis, & Vitiis Oppositis in particulari breviter & dilucidè
tractatur

Herincx, Wilhelm

Antverpiæ, 1663

Quæst. V. Quæ, & quibus locis competat Immunitas? Quæ Personæ eâ
gaudeant, & quos habeat Effectus?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72941](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72941)

Qua si res non sacra sit tantum per accidens in loco sacro.

l. 2. de irreligiositate c. 75. Abbat. 3. num. 14. & alii non esse furtum sacrilegum, si res non sacra sit in loco sacro tantum per accidens & quasi materialiter, v. g. quia casu ibi est relicta, vel quia persona est ibi, quae illam secundum defectum; secus, si ibi sit per se, & tamquam in custodia, aut in pignus, vel ad ornatum commodata &c. Tamen Suarez c. 5. num. 7. Bonacina sup. num. 17. & plures alii generaliter asserunt, eod quod Canon generaliter loquatur, & sit late explicandus, utpote in materia favorabili, vergente in reverentiam & immunitatem Ecclesiae.

37. Poena in fures sacrilegos à jure lata.

Poenae fures Ecclesiam spoliantes ex c. Conquesti de Sent. excom. juxta communem sententiam incurrunt excommunicationem, si furto sacrilego jungant Ecclesiae infractionem: immo juxta nonnullos apud Castro Palao hic puncti. 2. n. 4. aliis communius apud eundem contradicentibus etiam si Ecclesiae perfractio non accedat. Poena autem à judice ferenda ex L. 4. §. Mandatis autem ff. ad Leg. Jul. pecularias ejusdem arbitrio relinquatur, etiam juxta praxim receptam ad ipsam mortis poenam extendenda.

38. Nonnulla alia in templo fieri prohibita reprobantur.

Denique nonnulla alia variis juribus prohibita fieri in templo, videlicet jumentum illuc introduci, ludi turpes seu turpia spectacula, vel comediae inhonestae fieri, item seditiones, conclamationes, imperus, vana, & multo fortius scanda & profana colloquia, qualibet confabulationes &c.

QUAESTIO V.

Qua, & quibus locis competat Immunitas? Quae persona ea gaudeant, & quos habeat effectus?

39. Quid Immunitas Ecclesiastica.

IMMUNITAS Ecclesiastica generaliter nihil est aliud, quam libertas & exemptio ad oneribus vel subjectione, sive coactione potestatis laicae seu temporalis. Estque triplex, realis, qua gaudent Ecclesiae bona, quatenus sunt exempta à tributis: personalis, qua gaudent personae Ecclesiasticae, quatenus sunt immunes ab oneribus & judiciis secularibus: localis, quae competit ipsis Ecclesiis, quatenus ibi existentes sunt immunes à laica potestate. De hac sola agitur hoc loco.

40. Haec jure humano competit Ecclesiis Christianorum.

Immunitas haec localis concessa est templis Christianorum aliisque locis sacris jure humano, etsi vade conformi ipsi juri divino. Pater ex jure canonico 17. q. 4. & Tit. de immun. Eccles. Comprehenduntur autem hic sub locis sacris non solum Ecclesiae consecratae vel benedictae earumque cimiteria, sed etiam oratoria publica ad divina officia deputata, idque juxta Do-

Et aliis locis qua reprobantur.

ctores communis, etsi in eis nondum ceperint divina celebrari. Insuper etiam alia loca, quae in jure censentur sacra & religiosa, scilicet monasteria religiosorum quoad totum claustrum seu habitationem: item hospitalia auctoritate Episcopi erecta, ipsa quoque domus Episcopalis, si saltem annexam habeat capellam, aut constructa sit intra quadraginta passus ab Ecclesia cathedrali, prout Varii requirunt, Aliis (inter quos Diana P. I. Tr. 1. Resol. 27.) neutram ex his duabus conditionibus necessariam existimantibus. Secus dicendum est de domibus Cardinalium, atque etiam de oratoriis privatis.

Hoc immunitatis privilegium videntur Doctores communiter, favente eis consuetudine, extendere ad sacerdotem sacram Eucharistiam deferentem & tabernaculum eam actu continens. Unde reus ad haec asylo confugiens, ob sacramenti reverentiam inde violenter abstrahi non possit: quamquam in rigore non sit immunitas Ecclesiastica, neque omnes eosdem cum ea habeat effectus, ut recte observat Bonacina de immun. Eccles. §. 2. n. 11. ubi in fine addit, se audivisse, receptam alicubi consuetudinem esse, ut reus amplexans sacerdotem, quicumque ille sit, etiam si sacram Eucharistiam non portet, tutus sit, nec in carcerem conjici possit.

Immunitate hac omnes omnino homines gaudere est probabile, ob indistinctam Canonum locationem. Nihilominus cum Varii excipiendi videntur clerici: nam alioquin religiosi, cum sint in locis exemptis, non possent puniri & incarcerari. Quare sicut judicium Ecclesiasticum non prohibetur in Ecclesia, sic nec circa clericum existentem in Ecclesia. Unde in Bulla Gregorii XIV. quae incipit: Cum alias nonnulli tantum sit, de laicis delinquentibus, qui confugiunt ad Ecclesias. Atque ita habet praxis teste Bonacina sup. §. 3. n. 7.

Nec referuntur immunitatem Ecclesiasticam concessam esse loco, qui clericis & laicis communis est: quia loco quidem concessa est, sed cum respectu ad personas, quibus hunc favorem concedi congruebat; quales sunt laici, & non clerici, ob rationes antedictas. Non potest tamen clericus ab Ecclesia abstrahi, nisi per judicem Ecclesiasticum, ut patet. Immo si ageretur de crimine contra clericum ad finem aut eo probato depositus, degradatusque traderetur corporaliter puniendus brachio seculari, eo casu extrahi non possit, uti relato Diana tradit Zypaeus in Analysi jur. Pontif. Tit. de Immunit. Eccles. n. 9.

Præterea nonnulli excipiunt infideles. Quod saltem verum videtur de iis, qui nolunt converti, ex L. Cod. de his, qui ad Ecclesiam, quae, etsi sit civilis, servanda est, utpote non solum non præjudicans Canonibus, sed etiam eis conformis, cum c. 6. v.

41. Hoc privilegium extendit consuetudo ad sacerdotem actu sacramentum Eucharistiae portantem.

42. Ego omnes omnino gaudere est probabile.

Quamquam oppositam quoad clericos sit probabile.

43. Idem est de infidelibus conversionem recusanti.

Inter alia de immunitate Ecclesie significatur, immunitatem servandam esse juxta statuta Canonum & consuetudines legum civilium.

facto excommunicatus per Bullam Gregorii XIV. idque secundum Diana P. I. Tr. I. res. 15. & alios, nonnullis actibus contradicentibus, etiam violenta abstratio tantum attentetur, effectu non secuto.

Esque ipsi facti excommunicati.

44. Ad locum sacrum confugientes nullus potest de abstrahere vel aliquid nocibilitatis eis inferre.

Immunitas ista parit hos effectus, ut nullus audeat confugientes ad Ecclesiam vel residentes inde abstrahere, aut quodcumque nocibilitatis vel damni vel spoli (intellige rerum propriarum: alienis enim licite spoliarentur, ut fieret restitutio vero domini) residentibus in loco sancto inferre c. diffinitur 17. q. 4. Neque etiam impedire quis potest, quo minus eis præstentur alimenta, vestitus, & similia ad vitam necessaria L. præsentis Cod. de his, qui ad Ecclesiam: nam aliàs fieret coactio & privilegium inutile. Potest tamen Ecclesia extra locum sacrum deforis obliari, ut, si reum sponte contingat discedere, mox capiat. Si autem violentè extractus sit ex loco sacro, debet eidem, aut æquè tuto & commodo, ac loco sacro restitui. Unde talis actus est nullus, & consequenter omnes actus judiciales consequentes, utpote injuriosi & fundati in captione injusta, adeoque damna omnia sunt reparanda.

Potest tamen locus deforis obliari.

45. Quid de reo violentè abstrahitur à loco sacro, & deinde per judicem secularem apprehenso.

Idem est juxta Diana P. I. Tr. I. res. 16. cõtra Suarez c. 13. n. 17. de reo, per satellites vel alios violentè ab ecclesia abstracto, & postea per judicem secularem apprehenso. Secus juxta Varios, alijs (teste Castro Palao hic punct. 11. n. 3.) cõtradictentibus, est de eo, qui per blanditias, deceptiones, aut promissiones sine coactione à loco sacro abducitur; utpote qui nullatenus violentè inde abstrahitur, quod tamen requiritur ad hoc, ut loco sacro foret restituendus.

46. Aut è manibus satellitum violentè ereptus ad Ecclesiam confugiat? Eum curiæ seculari restituendum censet Bossius V. Immunitas n. 14. eò quòd judex secularis in eum jam acquisivit jus, quo per injuriam abstractionem non potest privari: ideoque violentè ei ereptus est restituendus, ubicumque fuerit ereptus violentè ab Ecclesia abstractus eidem est reddendus. Oppositam tamen sententiam docet Diana P. 6. Tr. 8. res. 5.

Reus in loco sacro existens requiritur ad poenam corporalem.

Sed quid, si reus è manibus satellitum violentè ereptus ad Ecclesiam confugiat? Eum curiæ seculari restituendum censet Bossius V. Immunitas n. 14. eò quòd judex secularis in eum jam acquisivit jus, quo per injuriam abstractionem non potest privari: ideoque violentè ei ereptus est restituendus, ubicumque fuerit ereptus violentè ab Ecclesia abstractus eidem est reddendus. Oppositam tamen sententiam docet Diana P. 6. Tr. 8. res. 5.

47. Violator immunitatis Ecclesiastica peccat peccato sacrilegii, & insuper injustitia.

Denique reus, in loco sacro existens, nequit damnari ad mortem vel ad poenam corporalem. Inter alia. Quod tamen aliqui restringunt ad poenam corporalem. Vide Castro Palao sup. n. 9. & seqq.

Qui autem immunitatem Ecclesiasticam violaverit, peccat in primis peccato sacrilegii, juxta Doctores communiter, & patet 17. q. 4. Scilicet contra reverentiam loci sacri, ob quam extractio rei, & similes actus sunt ab Ecclesia prohibiti. Deinde juxta Doctores communiter peccat contra justitiam respectu rei seu refugi, qui injustè & violentè privatur suà libertate, & in quem, eatenus à jurisdictione exemptum, exercetur indebitè jurisdictio, veluti si in personam Ecclesiasticam. Denique est ipso

QUESTIO VI.

In quibus casibus locum habeat Immunitas Ecclesiastica, & in quibus non?

RESPONDEO non solum in Criminalibus (de quibus est certissimum) sed etiam in civilibus, v. g. in causa debitorum, ut tamquam probabilius docet Suarez c. 11. n. 3. Bonacina de immunitate Ecclesie p. 4. n. 1. & alii, & consonat praxis. Nec obstat, quòd c. Id. constitutum & in Bulla Gregorii XIV. fiat mentio de reis. Nam tales sunt, præsertim in materia favorabili, qui in iudicium vocantur, sive criminaliter, sive civiliter; accedente eo, quòd L. 1. Cod. de his, qui ad Ecclesiam aperte supponatur, quòd ad Ecclesias confugientes evitare possint crimina vel pondera debitorum. Idque verum est, quàmvis sint de fuga suspecti, vel debito publico obstricti, aut decoerint cum magno republicæ detrimento: cum hi casus in bulla Gregoriana non excipiuntur.

48. Immunitas non solum in criminalibus, sed etiam in civilibus locum habet.

Nihilominus quædam crimina sunt jure excepta, in quibus locum non habet immunitas, quæ tum in antiquis iuribus, tum distinctè & ordinatè recententur in Bulla Gregorii XIV.

Itaque immunitate carent principes latrones publici, id est, qui palam & publice seu in viis publicis, in terra vel in mari, præstantur, vel vias publicas obfident, ut transcurrentes invadant & spolient, vel ob frequentata latrocinia communiter pro latronibus habentur.

49. Eadem in principibus latrones publici.

Secundò depopulatores agrorum, qui sciunt diripiunt alienos agros, id est, tergetes vel fructus surripiunt, agros sive vineas vastant vel incendunt, idque est non sint nocenti, eò quòd Bulla Gregoriana generatim loquatur. Quamvis c. Inter alia, de immunitate Ecclesie, solum fiat mentio de nocturnis.

Depopulatores agrorum. Etiam nocturni.

Tertiò committentes homicidia & mutilationes in Ecclesijs, aut earum cœmeterijs (secus est de alijs delictis, utpote in Bulla Gregoriana non expressis, quantumvis de ijs possit esse par ratio, ut rectè Bonacina sup. n. 11. & alii contra Suarez sup. n. 7. & alios antiquiores) quia in eo, in quo quis deliquit, puniri debet; & frustra legis auxilium invocat, qui committit in legem, ut dicitur c. Finali de immunitate Ecclesie. Estque perinde, sive committantur ibi sub spe immunitatis, sive non: item sive committantur

50. Committentes homicidia & mutilationes in Ecclesia vel cœmeterijs.